

Moda, estil i formació cristiana

La manera de vestir-nos revela molts aspectes de la nostra personalitat. La moda i l'estil personal han de reflectir també aquesta bellesa que sorgeix de la fe i de la veritat. Article sobre la moda i els valors cristians.

11/06/2017

Quan es tracta el baptisme, sant Pau assenyala que hem estat regenerats per les seves aigües perquè «emprenguem una nova vida».[1]
Viure d'acord amb l'Evangelí suposa

deixar que la llum de la fe renovi la manera com veiem el nostre propi entorn i convertir l'altíssima dignitat dels fills de Déu en el criteri decisiu per a les nostres eleccions personals. Es descobreix que tot, el que és gran i el que és petit, interessa al nostre Pare Déu, i que la fe afecta totes les dimensions de la nostra vida. Per l'amor, és possible donar un toc cristià a cada una de les facetes de la nostra existència perquè reflecteixin la novetat i la bellesa del cristianisme; fins i tot les que són aparentment més materials, com pot ser la tria en l'estil de vestir i comportar-se.

La fe i l'esplendor del cos humà

Sense afany d'exhaustivitat, considerarem algunes funcions i significats del vestit. Immediatament, destaquen funcions elementals com, per exemple, la protecció davant les inclemències del temps o un altre

tipus d'agents externs. Tanmateix, la roba té alguna cosa més que un sentit utilitari, ja que és també una manera amb què expresseu la nostra personalitat. L'aspecte personal configura la primera imatge que projectem als altres i probablement formarà part del record que s'emportaran de nosaltres, fins i tot si la trobada és breu. Això explica també que compleixi funcions socials, i que sigui comuna l'elaboració d'uniformes i d'abillaments propis per a festes i esdeveniments, que segueixen unes normes d'etiqueta, etc., com evidència avui dia la presència de *dress codes* per a situacions socials diferents (feina, celebracions, esport, etc.).

D'altra banda, el vestit és un gran aliat per protegir la intimitat. La manera en què s'arreglen les persones, el tall de la roba, la disposició dels accessoris, són com

un mitjà per manifestar els accents de la personalitat i dirigir l'atenció cap als aspectes més humans. En aquest sentit, un bon vestit ajuda a fer que es respecti la llibertat sense exposar la intimitat a mirades indiscretes, ja que contemplar alguna cosa és, en certa mesura, posseir-la.

La fe completa i eleva les raons anteriors, a través del que ens ensenya sobre la dignitat del cos humà. El cos és, d'alguna manera, la visibilitat de l'ànima de la persona i, per tant, també reflecteix la imatge de Déu.[2] Està cridat a ser la casa de l'Esperit Sant: «el temple de Déu, que sou vosaltres, és sant»[3] diu sant Pau. Recentment, el Papa Francesc ens ha recordat com, a partir d'una valoració correcta del cos, l'home pot entrar en relació harmoniosa amb la resta de la Creació: «L'acceptació del propi cos com a do de Déu és necessària per acollir i acceptar el món sencer com a regal del Pare i

casa comuna, mentre una lògica de domini sobre el propi cos es transforma en una lògica de vegades subtil de domini sobre la creació.

Aprendre a rebre el propi cos, cuidar-lo i respectar-ne els significats és essencial per a una veritable ecologia humana. També la valoració del propi cos en la seva feminitat o masculinitat és necessària per reconèixer-se a si mateix en la trobada amb el diferent. D'aquesta manera, és possible acceptar joiosament el do específic de l'altre o de l'altra, obra del Déu creador, i enriquir-se recíprocament».[4]

Per tant, promoure que la manera de vestir manifesti el pudor i la modèstia no té res a veure amb afirmar que el cos és una cosa indigna o bruta. Al contrari, és precisament el reconeixement del seu altíssim valor el que porta a una moda que, sense rareses o

cursileries, contribueixi al respecte de la intimitat corporal. Això es comprèn millor en vista de la Revelació, que ens ensenya com després del pecat original entra la concupiscència en la constitució humana i, a partir de llavors, les tendències naturals de l'home i la dona estan marcades per un cert desordre. Es va perdre la innocència en la mirada i, com assenyalava l'aleshores cardenal Ratzinger, «ha desaparegut en l'home l'esplendor de Déu i ara es troba en el món nu i al descobert, i se n'avergonyeix»;^[5] es va perdre aquesta esplendor divina que era com la «primera vestidura» de l'home i de la dona. Precisament el pudor és com un remei per a aquest desordre que va introduir el pecat, ja que ajuda que ens relacionem d'una manera més humana, respectant delicadament la corporeïtat de l'altre i reconeixent el seu valor inviolable.

Existeix una diversitat i evolució legítimes dels costums en les cultures, que expressen el seu geni també en les diferents creacions de vestits. La seva riquesa dependrà de la mesura en què serveixin per contribuir al valor insubstituïble de cada persona. Així, protegir la intimitat a través del vestit serà sempre necessari. Si no fos així, cauríem en un greu empobriment i, si es generalitzés, comportaria una terrible decadència moral en la societat. Siguem realistes: encara que s'anul·li el sentit del pudor, la concupiscència no desapareix i hi ha algunes maneres de presentar-se que sempre inciten a reaccions irrespectuoses que, al cap i a la fi, són poc humanes.

Un àmbit per a la formació

Hi ha una harmonia fonamental entre la fe i el que és bonic, de manera que, com diu el papa

Francesc, «totes les expressions de veritable bellesa poden ser reconegudes com un sender que ajuda a trobar-se amb el Senyor Jesús».[6] Això inclou també el llenguatge, les maneres, l'aspecte personal, amb la tria de vestits i estil, que manifesten la nostra personalitat. La formació cristiana influeix en aquest àmbit, ja que s'adreça a la persona sencera: «no es refereix només a una part de la persona, sinó a tot el seu ésser. Ha d'arribar per igual a l'enteniment, al cor i a la voluntat».[7]

De fet, el bon gust és una cosa que, per si mateixa, requereix formació en el sentit més ampli del terme. Com diu el Papa, «fer atenció a la bellesa i estimar-la ens ajuda a sortir del pragmatisme utilitarista. Quan algú no aprèn a aturar-se per percebre i valorar el que és bonic, no és estrany que tot es converteixi per a ell en objecte d'ús i abús

inescrupulós».[8] Ningú neix amb el bon gust ja format, ja que és part de l'educació que es rep des de petit, a través de la contemplació de la bellesa en la naturalesa —de la seva diversitat i ordre—, l'estima d'una peça de música clàssica, una escultura, etc.

No tot depèn de les circumstàncies i opinions canviants. Per això, és lògic assenyalar amb claredat quan un producte, i l'estil de vida implícit que amb aquest es proposa, atempten directament contra valors com el pudor, el respecte o la sobrietat. Tanmateix, convé que s'exposin bé, amb sentit positiu, les raons morals que desaconsellen una opció, que seran més eficaces si provenen d'algú en qui reconeixem el bon gust. No estem condemnats a un estil ranci i avorrit; molt al contrari, els valors cristians són connaturals a l'autèntica bellesa, però aquesta comença pel més interior.

Tothom pot desenvolupar un estil propi, que projecti l'alegria d'una ànima que refereix tot a l'amor de Déu. Una bona formació cristiana és de molta ajuda, perquè genera una estructura interior sòlida en la persona, pròpia de la unitat de vida, que no depèn del vaivé dels sentiments, de les opinions dels altres, del desig d'autoafirmació, de l'última novetat que ha sortit al mercat. Alguns principis de la fe, com la filiació divina, la fraternitat cristiana, la destinació del cos a la glòria de la resurrecció, es troben en el substrat de les eleccions i donen un criteri per valorar les modes. Fomenten, en definitiva, una sana autoestima que porta al que sant Josepmaria anomenava el «complex de superioritat» dels fills de Déu, que actuen segurs en les seves pròpies eleccions fins i tot quan l'ambient és advers.

Influx de la moda en la tasca de la Nova Evangelització

Promoure una moda digna, que no redueixi la persona a la seva dimensió corporal, és una tasca de gran transcendència. Sant Josepmaria assenyalava la importància que els cristians treballessin professionalment en el camp de la moda i que portessin en aquest camp el missatge de l'Evangelí. Una de les primeres dones que van seguir sant Josepmaria recorda com entre els àmbits apostòlics que els proposaven hi havia activitats de la moda; en obrir-los aquest panorama afegia: «Davant d'això es poden tenir dues reaccions: una, la de pensar que és una cosa molt bonica, però quimèrica, irrealitzable; i una altra, de confiança en el Senyor que, si ens ha demanat tot això, ens ajudarà a tirar-ho endavant. Espero que tingueu la segona».[9] Com passa en qualsevol

altra tasca evangelitzadora, la fecunditat depèn de la força de l'oració. Alhora, cal treballar amb altes cotes de professionalitat.

Els treballs relacionats amb la moda —estilistes, modistes, dissenyadors, consultores, etc.— fets amb serietat i sentit sobrenatural, fan present Déu, en la mesura que expressen la veritable bellesa: tot el que és autènticament bonic és un reflex de la bellesa de Déu, dignifica la persona i la impulsa a ser respectuosa amb si mateixa i amb els altres. Els estils en el vestit, encara que puguin ser un producte cultural i efímer, són capaços de manifestar una visió transcendent de l'ésser humà, ja que tenen relació amb el seu final últim, la glòria de Déu. No només l'alta moda reflecteix aquesta bellesa, sinó també la roba senzilla, del dia a dia, amb la qual es pot fomentar el bon gust, superar la barroeria i ajudar a formar un clima

interior ric en el qual pot créixer una vida cristiana plena.

La bona moda contribueix, com en la paràbola, a fer que la terra on cau la llavor de l'Evangeli estigui disposada per donar fruit de santedat.[10]

Allibera les coses materials del consumisme i del luxe excessiu que esclavitzen l'ànima. Eleva l'home i la dona per sobre de la sensualitat i la impuresa, i els fa més sensibles a la bellesa autènticament humana: no només del cos, sinó també de l'esperit. Per això, val la pena buscar estils que, sense menysprear el cos, no el destaquin excessivament en detriment de la dimensió espiritual de la persona; estils que portin a l'esperit, al cor, a la transcendència, a través del que és material.

En aquesta tasca de crear una moda atractiva, amb un to autènticament cristià, tenen un paper especial els professionals. Però, potser avui més

que mai, disposem d'innombrables mitjans perquè qualsevol pugui influir positivament. Existeixen canals pels quals els consumidors, també fent front comú, poden manifestar si un producte reflecteix o no l'estil de vida que volen seguir. Davant de qui, per distracció o simple falta de bon gust, pot millorar en la tria de les peces de vestir, es pot fer un comentari delicat en el moment oportú. Habitualment tothom agraeix que se l'ajudi a encertar la manera en què es presenta, especialment en el marc d'una amistat sincera.

En el context de la Nova Evangelització, la singular importància d'aquest camp impulsa a mantenir l'esperança: «No permetem que caigui en el buit el sa repte de fomentar que moltes persones i institucions, a tot el món, promoguin —empesos per l'exemple dels primers cristians— una nova

cultura, una nova legislació, una nova moda, coherents amb la dignitat de la persona humana i la seva destinació a la glòria dels fills de Déu en Jesucrist».[11] Per més àrdua que pugui semblar aquesta missió, no deixem de mirar-la amb optimisme «sabent que la nostra feina no és debades en el Senyor», [12] ja que la fem en servei de l'Església i de la societat sencera.

Neil S. Walters

.....

[1] *Rm* 6, 4.

[2] Cfr. *Gn* 1, 26-27.

[3] *1 Cor* 3, 17.

[4] Francesc, Enc. *Laudato si'*, 24-V-2015, n. 155.

[5] Joseph Ratzinger, *Via Crucis*, 10a estació, Divendres Sant 25-III-2005.

[6] Francesc, Exh. Ap. *Evangelii gaudium*, 24-XI-2013, n. 167.

[7] Sant Josepmaria, *Carta 8-XII-1949*, n. 91.

[8] Enc. *Laudato si'*, n. 215.

[9] Citat a Andrés Vázquez de Prada, *El fundador del Opus Dei*, vol. II, Rialp, Madrid 2002, pàg. 561-562.

[10] Cfr. *Mt* 13, 8.

[11] Xavier Echevarría, *Carta pastoral*, 29-IX-2012, n. 17.

[12] *1 Cor* 15, 58.

*Traducció de l'oficina de comunicació
de l'Opus Dei a Catalunya*

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-es/article/moda-estil-
i-formacio-cristiana/](https://dev.opusdei.org/ca-es/article/moda-estil-i-formacio-cristiana/) (05/08/2025)